

Stosunek do związków partnerskich

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2024

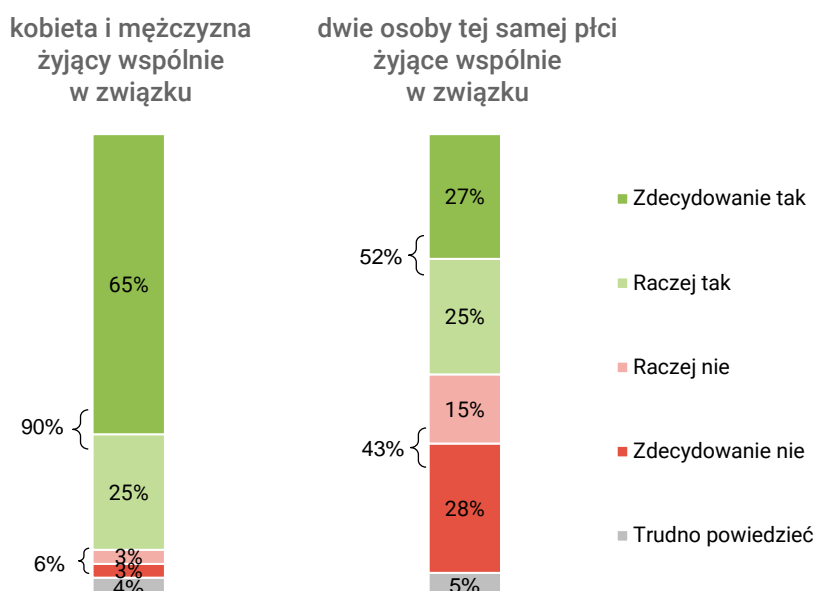
Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Niedawno do wykazu prac legislacyjnych rządu trafiły założenia do projektu ustawy o związkach partnerskich, zgodnie z którymi rejestrowane związki partnerskie miałyby być dostępne dla par tej samej i różnej płci oraz gwarantować niektóre prawa przysługujące małżeństwom. W lipcowym sondażu¹ zapytaliśmy, co o możliwości zawierania takich formalnych związków sądzą Polacy, a także jakie prawa – według nich – powinny przysługiwać osobom będącym w takich związkach.

Stosunek do legalizacji związków partnerskich różni się w zależności od tego, czy miałyby to być związki osób tej samej czy różnej płci. Ogromna większość badanych (90% wobec zaledwie 6% będących przeciwnego zdania) aprobuje możliwość formalizowania związków partnerskich, które tworzą kobieta i mężczyzna. Mniej, bo nieco ponad połowa (52%) opowiada się za legalizacją takich związków dla par tej samej płci, natomiast ponad dwie piąte (43%) uważa, że nie powinno być takiej możliwości.

CBOS

RYS. 1. Czy, Pana(i) zdaniem, możliwość zawierania formalnych związków partnerskich powinni (powinny) mieć:

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (411) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

– wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),

– wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,

– samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

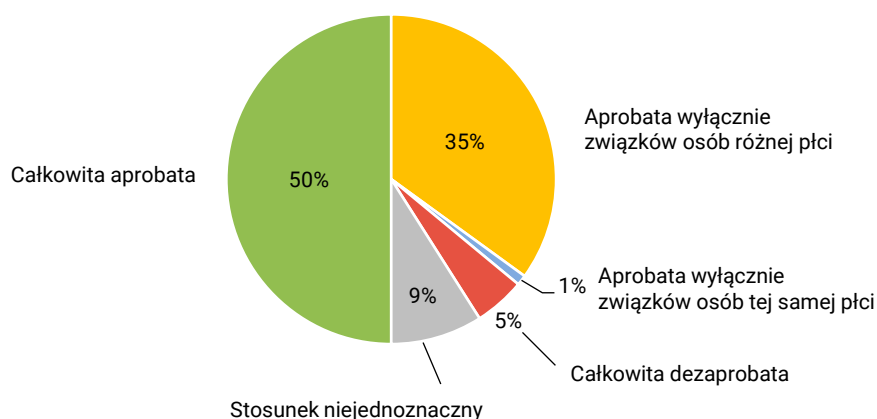
We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 4 do 14 lipca 2024 roku na próbie liczącej 1076 osób (w tym: 61,9% metodą CAPI, 23,0% – CATI i 15,1% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

Łącząc odpowiedzi na oba pytania, stosunek Polaków do związków partnerskich można przedstawić następująco: za ich legalizacją dla wszystkich, niezależnie od płci, jest co drugi badany (50%), a całkowity sprzeciw wyraża co dwudziesty (5%). Ponad jedna trzecia (35%) zaakceptowałaby sformalizowanie związków partnerskich wyłącznie dla par heteroseksualnych, a jeden na stu (1%) – wyłącznie homoseksualnych. Pozostali badani (9%) mają w tej sprawie niejednoznaczne stanowisko, czyli odpowiadając na jedno i/lub drugie pytanie, zadeklarowali brak opinii („trudno powiedzieć”).

CBOS

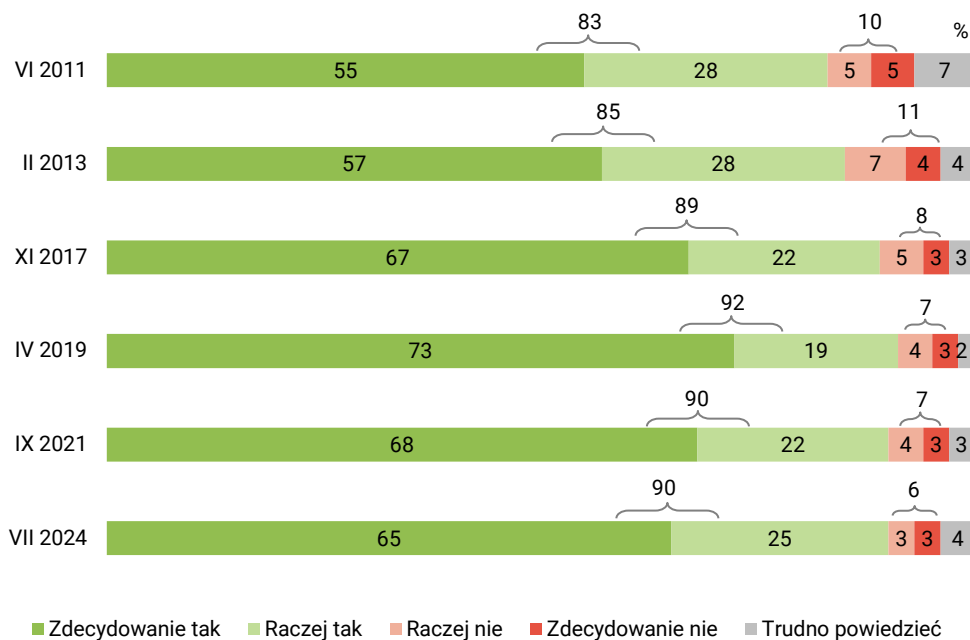
RYS. 2. Stosunek do legalizacji związków partnerskich

O stosunek do związków partnerskich pytamy od 2011 roku. Legalizacja heteroseksualnych związków partnerskich nigdy nie budziła kontrowersji. Najwyższy poziom sprzeciwu, jaki w tej sprawie zarejestrowaliśmy, wynosił 11% (w 2013 roku). Z kolei w przypadku związków par jedнопłciowych we wszystkich wcześniejszych pomiarach przeważał sprzeciw wobec możliwości ich formalizowania, choć warto zauważyć, że w miarę upływu czasu słabł on na rzecz umacniania się aprobaty, która od pierwszego badania na ten temat do teraz w zasadzie się podwoiła. Od poprzedniego pomiaru w 2021 roku odsetek przychylnie nastawionych do legalizacji związków partnerskich osób tej samej płci wzrósł o 9 punktów procentowych, a odsetek wyrażających dezaprobatę zmalał o 6 punktów. Co jednak najistotniejsze, po raz pierwszy w historii naszych badań poparcie przeważa nad sprzeciwem.

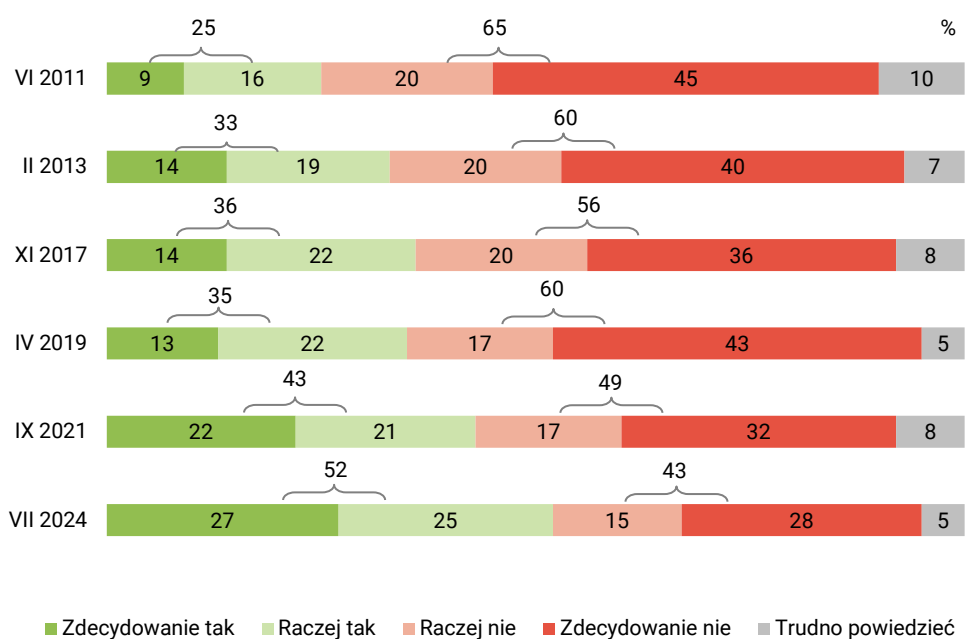
CBOS

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, możliwość zawierania formalnych związków partnerskich powinni mieć kobieta i mężczyzna żyjący wspólnie w związku?

CBOS

RYS. 4. Czy, Pana(i) zdaniem, możliwość zawierania formalnych związków partnerskich powinni mieć dwie osoby tej samej płci żyjące wspólnie w związku?

Sprzeciw wobec legalizacji heteroseksualnych związków partnerskich jest sporadyczny. Współwystępuje on najbardziej z dużym zaangażowaniem w praktyki religijne, to jest uczestnictwem w nich kilka razy w tygodniu. Ten czynnik wraz z pravicowymi poglądami politycznymi sprzyja również wyraźnie dezaprobowanie legalizacji związków partnerskich osób tej samej płci. Sprzeciw wobec wprowadzenia takiej instytucji dla par jedнопłciowych przeważa ponadto wśród mieszkańców wsi, mających wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe, robotników (wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych), rolników i – szerzej – osób pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych, a także uzyskujących niskie dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (od 2000 zł do 2999 zł). Z kolei poziom aprobaty jest wyraźnie wyższy niż przeciętny wśród osób nieangażujących się religijnie, identyfikujących się z lewicą, a także – w mniejszej mierze – z politycznym centrum. Większe niż przeciętne poparcie dla możliwości formalizowania związków partnerskich osób tej samej płci obserwujemy również wśród najmłodszych badanych (18–24 lata), uczniów i studentów oraz mających od 35 do 44 lat, mieszkańców średniej wielkości miast (od 20 000 do 99 999 ludności) i metropolii, posiadających wyższe wykształcenie, kadry kierowniczej i specjalistów, techników i średniego personelu, biernych zawodowo zajmujących się domem i niepracujących zarobkowo z innych powodów, jak również uzyskujących dochody *per capita* wynoszące 3000 zł i więcej. Generalnie bardziej przychylne nastawienie cechuje kobiety niż mężczyźni.

A jak jest w elektoratach? W ogromnej większości pozytywnie nastawieni do legalizacji związków partnerskich osób tej samej płci są zwolennicy ugrupowań rządzących: Lewicy, Koalicji Obywatelskiej i Trzeciej Drogi. Natomiast przeciwnicy przeważają wśród potencjalnych wyborców Konfederacji Wolność i Niepodległość oraz Prawa i Sprawiedliwości.

TABELA 1

Potencjalne elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, możliwość zawierania formalnych związków partnerskich powinny mieć dwie osoby tej samej płci żyjące wspólnie w związku?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Lewica*	93	7	0
Koalicja Obywatelska	82	15	2
Trzecia Droga	72	22	6
Prawo i Sprawiedliwość	28	68	5
Konfederacja WiN	27	72	1

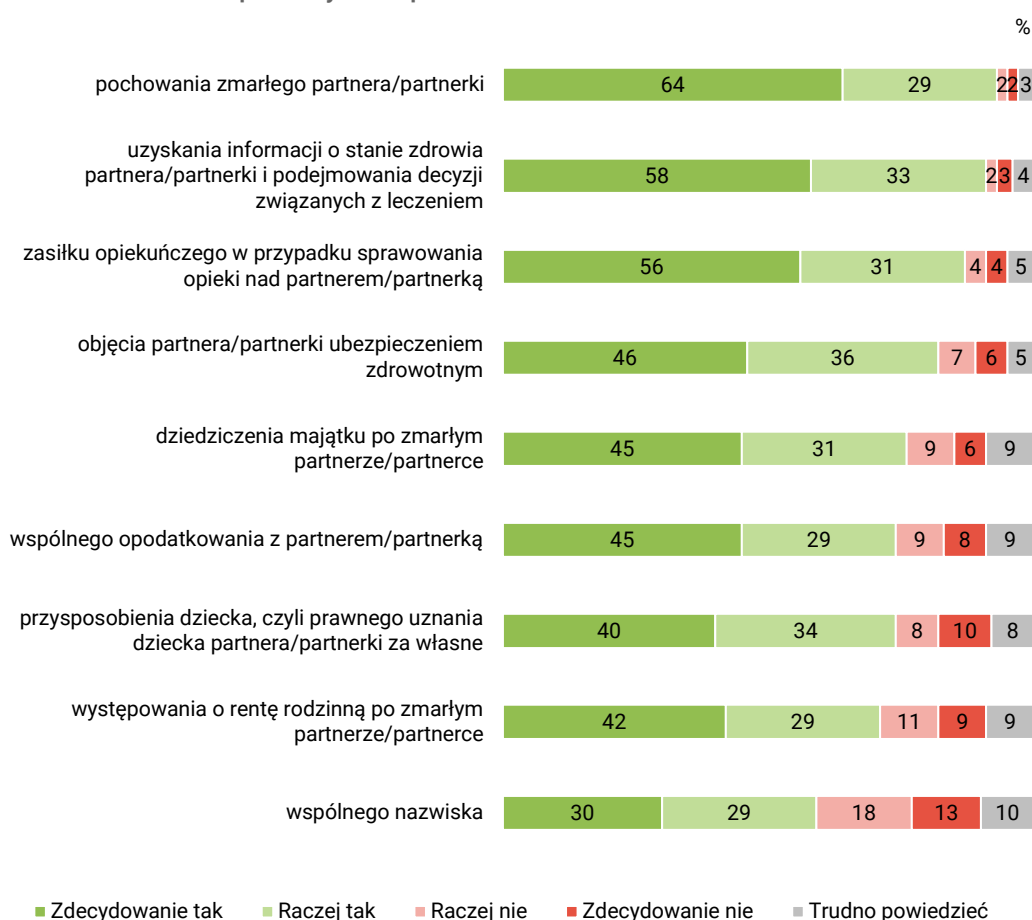
* Uwaga, niewielka liczebność zwolenników tej partii w próbie

Niezależnie od stosunku do legalizacji związków partnerskich badani określali, jakie prawa, ich zdaniem, powinny przysługiwać osobom pozostającym w tego typu relacjach niebędących małżeństwem. Niemal powszechna jest opinia, że powinny oni mieć prawo do decyzji o pochówku zmarłego partnera lub partnerki (93%) oraz uzyskania informacji medycznej i podejmowania decyzji związanych z leczeniem (91%). Zdecydowana większość jest również za tym, aby istniała możliwość pobierania zasiłku opiekuńczego w sytuacji sprawowania opieki nad partnerem lub partnerką (87%), a także objęcia tej osoby ubezpieczeniem zdrowotnym (82%). Około trzech czwartych Polaków

aprobuje w przypadku związków partnerskich możliwość dziedziczenia majątku (76%), wspólnego opodatkowania (74%), a także przysposobienia, czyli prawnego uznania za swoje dziecka partnera lub partnerki (74%). Sprzeciw wobec trzech powyższych uprawnień deklaruje odpowiednio: 15%, 17% i 18% badanych. Nieco mniej osób (71% wobec 20% będących przeciwnego zdania) aprobuje prawo do występowania o rentę rodzinną po zmarłej osobie, z którą było się w związku partnerskim. Co ciekawe, kwestią, do której wprowadzie większość badanych ma przychylny stosunek (59%), ale jednocześnie spotyka się ona z największym oporem (31%), jest przyjęcie wspólnego nazwiska przez osoby będące w tego typu relacji.

CBOS

RYS. 5. Jak Pan(i) sądzi, czy osoby pozostające w stałym związku niebędące małżeństwem powinny mieć prawo do:

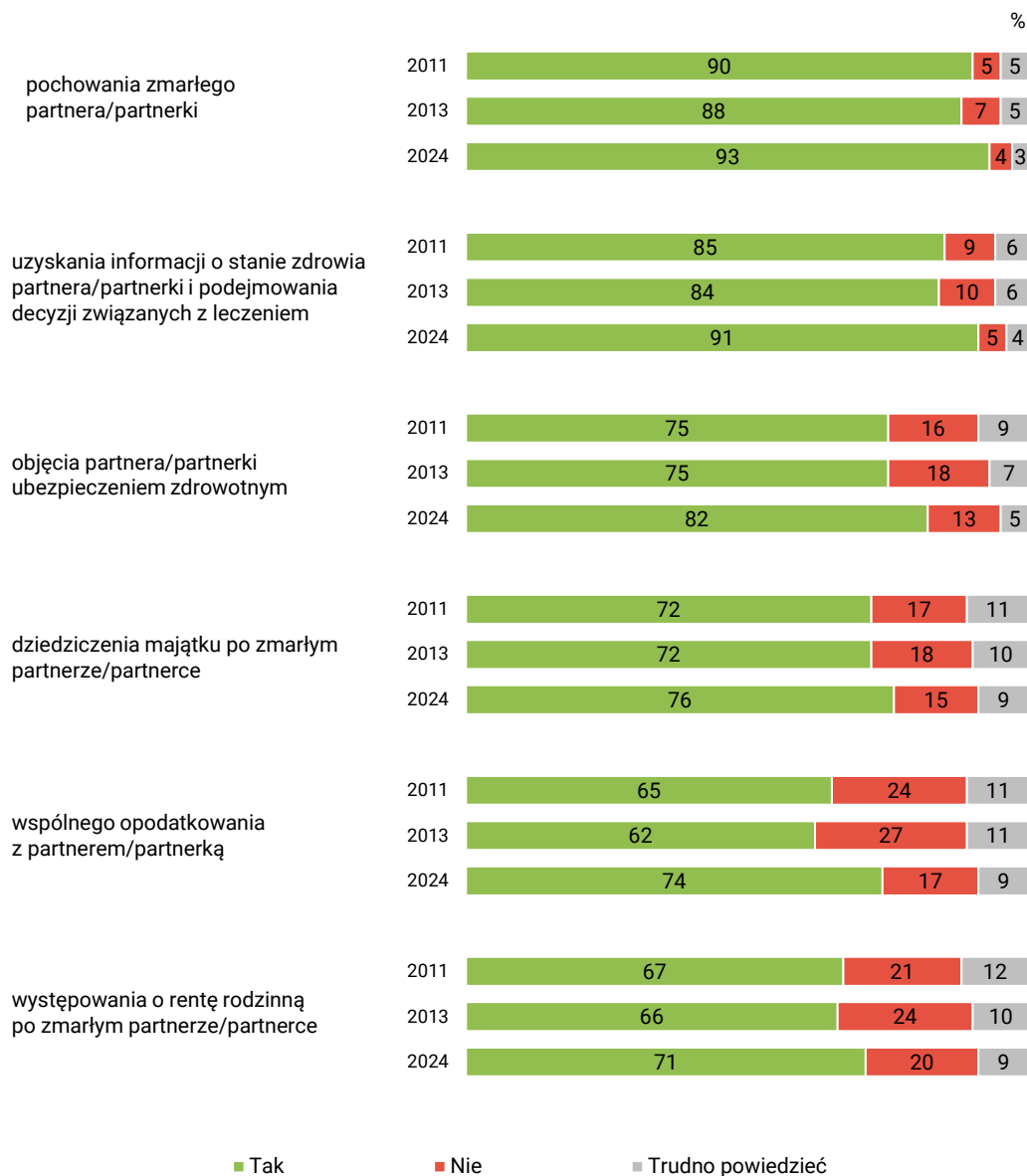

O stosunek do niektórych spośród tych rozwiązań pytaliśmy już wcześniej, w roku 2011 i 2013. Od poprzedniego pomiaru zwiększyła się aprobata wszystkich tych kwestii. W największym stopniu przybyło opowiadających się za możliwością wspólnego opodatkowania (wzrost o 12 punktów procentowych), a w nieco mniejszym: możliwości uzyskania informacji medycznej i podejmowania decyzji o leczeniu (o 7 punktów), objęcia partnera lub partnerki ubezpieczeniem zdrowotnym

(o 7 punktów), decydowania o pochówku (o 5 punktów), pobierania renty po śmierci osoby, z którą było się w takim związku (o 5 punktów), i dziedziczenia po niej majątku (o 4 punkty).

CBOS

RYS. 6. Jak Pan(i) sądzi, czy osoby pozostające w stałym związku niebędące małżeństwem powinny mieć prawo do:

Ujmując to syntetycznie, można powiedzieć, że przeciętny respondent aprobuje siedem spośród dziewięciu rozwiązań (średnia = 7,1). Co najmniej siedem z nich poparłoby 72% badanych, w tym ponad dwie piąte (42%) – wszystkie dziewięć. Z kolei żadnego z nich nie aprobuje czterech na stu badanych (4%). Mimo że można zaobserwować tu istotne statystycznie i podobne do tych, które opisywano wcześniej, zróżnicowania opinii ze względu na płeć (kobiety są bardziej liberalne), wielkość miejscowości (największe różnice są między wsią o metropoliami), statusem materialnym

(gorzej sytuowani są bardziej konserwatywni, a lepiej – bardziej liberalni), to jednak najsilniejsze podziały występują w kwestiach polityczno-światopoglądowych, takich jak poglądy polityczne (lewica *versus* prawica zbliżona pod tym względem do osób bez określonych poglądów), zaangażowanie w praktyki religijne (największe różnice występują między osobami zaangażowanymi w praktyki religijne, zwłaszcza uczestniczącymi w nich kilka razy w tygodniu, a mniej religijnymi i – szczególnie – niepraktykującymi wcale) oraz preferencje partyjne (z największą rezerwą do tych rozwiązań podchodzą zwolennicy PiS, nieco mniej konserwatywni są sympatycy Konfederacji, a najbardziej liberalni – zwolennicy KO i Lewicy oraz – w mniejszej mierze – Trzeciej Drogi).

TABELA 2

		Akceptacja uprawnień osób będących w związkach partnerskich (od 0 do 9)			
		0	1–6	7–9	Średnia
		w procentach			
Ogółem		4	24	72	7,1
Płeć	Mężczyźni	3	30	67	6,9
	Kobiety	5	19	76	7,2
Miejsce zamieszkania	Wieś	5	30	66	6,7
	Miasto do 19 999	3	22	75	7,2
	20 000 – 99 999	5	20	76	7,3
	100 000 – 499 999	5	22	74	7,1
	500 000 i więcej mieszk.	2	18	81	7,5
Dochody <i>per capita</i>	Do 1999 zł	7	25	68	6,7
	Od 2000 zł do 2999 zł	3	30	67	6,9
	Od 3000 zł do 3999 zł	3	14	83	7,6
	Od 4000 zł do 5999 zł	3	21	77	7,4
	6000 zł i więcej	1	23	76	7,6
Ocena własnych warunków materialnych	Złe	8	25	67	6,7
	Średnie	6	26	68	6,7
	Dobre	3	23	74	7,3
Poglądy polityczne	Lewicowe	0	10	89	8,2
	Centrowe	1	24	75	7,4
	Prawicowe	6	33	61	6,4
	Niesprecyzowane	8	23	69	6,7
Preferencje partyjne	Lewica*	0	9	91	8,4
	KO	0	10	90	8,2
	TD	1	17	81	7,6
	Konfederacja	2	38	60	6,6
	PiS	7	36	58	6,2
Udział w praktykach religijnych	Kilka razy w tygodniu	13	50	37	5,1
	Raz w tygodniu	4	28	68	6,8
	1–2 razy w miesiącu	3	24	73	7,1
	Kilka razy w roku	3	23	74	7,2
	Wcale	2	15	82	7,8

* Uwaga, niewielka liczebność zwolenników tej partii w próbie

Aprobacie poszczególnych praw dla osób żyjących w stałych związkach niebędących małżeństwem sprzyja przychylny stosunek do legalizacji związków partnerskich. Jest ona bardzo częsta, niekiedy powszechna, wśród osób w pełni popierających związki partnerskie. Wśród badanych, którzy zaakceptowałyby formalizowanie wyłącznie heteroseksualnych związków partnerskich, poparcie dla poszczególnych praw jest mniejsze, jednak we wszystkich przypadkach z wyjątkiem kwestii wspólnego nazwiska wyraźnie przeważa nad sprzeciwem. Z kolei przeciwnicy legalizacji związków partnerskich w większości skłonni byłiby zaakceptować jedynie prawo do decyzji o pochówku oraz w połowie lub prawie połowie – uzyskania informacji medycznej i wpływu na decyzje związane z leczeniem i pobierania zasiłku opiekuńczego w przypadku sprawowania opieki nad osobą, z którą jest się w takim związku.

TABELA 3

Jak Pan(i) sądzi, czy osoby pozostające w stałym związku niebędące małżeństwem powinny mieć prawo do:	Odpowiedzi twierdzące osób, które:			Ogółem
	całkowicie aprobuje związki partnerskie	aprobuje związki partnerskie wyłącznie osób różnej płci	nie aprobuje związków partnerskich	
w procentach				
– pochowania zmarłego partnera/partnerki	99	94	63	93
– uzyskania informacji o stanie zdrowia partnera/partnerki i podejmowania decyzji związanych z leczeniem	100	91	50	91
– zasiłku opiekuńczego w przypadku sprawowania opieki nad partnerem/partnerką	97	84	47	87
– objęcia partnera/partnerki ubezpieczeniem zdrowotnym	97	75	25	82
– dziedziczenia majątku po zmarłym partnerze/partnerce	90	72	19	76
– wspólnego opodatkowania z partnerem/partnerką	91	64	21	74
– przysposobienia dziecka, czyli prawnego uznania dziecka partnera/partnerki za własne	86	70	26	74
– występowania o rentę rodzinną po zmarłym partnerze/partnerce	85	65	14	71
– wspólnego nazwiska	76	50	18	59

Ze względu na bardzo małą liczebność nie uwzględniono osób, które zadeklarowały, że aprobuje legalizację związków partnerskich wyłącznie osób tej samej płci

Na podstawie powyższych wyników można powiedzieć, że to dobry moment, żeby wprowadzić instytucję związków partnerskich. Cieszy się ona aprobatą przeważającej części opinii publicznej i jeszcze większym poparciem zwolenników rządzącej koalicji, w tym również Trzeciej Drogi. Polacy opowiadają się także za istnieniem udogodnień i zabezpieczeń prawnych dla osób będących w takich związkach na wzór tych, które przysługują małżeństwom.

Opracował

Michał Feliksiak

TABELA 1

		Czy, Pana(i) zdaniem, możliwość zawierania formalnych związków partnerskich powinny mieć kobieta i mężczyzna żyjący wspólnie w związku			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		90	6	4	1071
Płeć	Mężczyźni	89	8	3	505
	Kobiety	90	5	5	566
Wiek	18–24 lata	96	3	1	101
	25–34	87	7	6	166
	35–44	90	4	5	208
	45–54	88	8	4	176
	55–64	92	6	2	162
	65 lat i więcej	88	8	4	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	87	8	6	441
	Miasto do 19 999	91	6	3	154
	20 000 – 99 999	90	7	4	208
	100 000 – 499 999	93	3	4	150
	500 000 i więcej mieszcz.	92	7	1	118
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	89	7	4	150
	Zasadnicze zawodowe	83	9	8	228
	Średnie	91	5	3	376
	Wyższe	92	6	2	317
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	89	10	1	150
	Średni personel, technicy	93	6	2	57
	Pracownicy adm.-biurowi	93	4	4	78
	Pracownicy usług	90	8	2	90
	Robotnicy wykwalifikowani	91	5	4	105
	Robotnicy niewykwalifik.	87	4	8	38
	Rolnicy	84		16	39
	Pracujący na własny rach.	91	8	1	53
	Bezrobotni	86	6	8	19
	Emeryci	89	7	4	302
	Renciści	86	2	12	35
	Uczniowie i studenci	95	3	2	51
	Zajmujący się domem i inni	87	8	4	53
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	91	6	3
spółce właścicieli prywatnych i państwa		92	4	4	117
sekt. prywat. poza rolnict.		90	7	3	292
prywatnym gosp. rolnym		84	2	14	44
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	90	8	3	152
	Od 2000 do 2999 zł	86	9	5	208
	Od 3000 do 3999 zł	95	4	2	156
	Od 4000 do 5999 zł	91	7	2	160
	6000 zł i więcej	90	8	2	69
	Trudno powiedzieć	89	4	7	139
	Odmowa odpowiedzi	88	7	5	188
Ocena własnych war. mater.	Złe	84	12	4	61
	Średnie	85	8	7	347
	Dobre	92	5	3	663
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	70	17	13	45
	Raz w tygodniu	88	8	5	347
	1–2 razy w miesiącu	91	6	3	139
	Kilka razy w roku	91	5	3	273
	W ogóle nie uczestniczy	93	5	2	246
Poglądy polityczne	Lewica	96	4		220
	Centrum	91	5	4	283
	Prawica	87	10	3	388
	Trudno powiedzieć	87	4	9	146

TABELA 2

		Czy, Pana(i) zdaniem, możliwość zawierania formalnych związków partnerskich powinny mieć dwie osoby tej samej płci żyjące wspólnie w związku?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		52	43	5	1066
Płeć	Mężczyźni	46	50	3	502
	Kobiety	57	36	7	564
Wiek	18–24 lata	58	40	2	100
	25–34	50	42	9	162
	35–44	57	37	7	209
	45–54	54	42	4	176
	55–64	52	46	2	163
	65 lat i więcej	46	47	7	256
Miejsce zamieszkania	Wieś	42	50	7	440
	Miasto do 19 999	54	40	6	153
	20 000 – 99 999	58	39	4	207
	100 000 – 499 999	55	41	4	150
	500 000 i więcej mieszk.	71	27	2	117
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	37	55	8	149
	Zasadnicze zawodowe	38	55	6	228
	Średnie	56	40	4	375
	Wyższe	64	32	4	314
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	66	30	4	151
	Średni personel, technicy	66	31	4	56
	Pracownicy adm.-biurowi	56	34	9	77
	Pracownicy usług	53	42	6	89
	Robotnicy wykwalifikowani	40	55	5	106
	Robotnicy niewykwalifik.	42	47	11	38
	Rolnicy	32	68		39
	Pracujący na własny rach.	46	53	1	52
	Bezrobotni	57	37	6	19
	Emeryci	46	49	5	300
	Renciści	43	44	12	35
	Uczniowie i studenci	68	28	3	51
	Zajmujący się domem i inni	60	32	9	53
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	50	45	5
spółce właścicieli prywatnych i państwa		56	39	5	117
sekt. pryw. poza rolnict.		57	37	6	290
prywatnym gosp. rolnym		28	72		44
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	51	46	4	150
	Od 2000 do 2999 zł	42	51	7	209
	Od 3000 do 3999 zł	60	36	4	156
	Od 4000 do 5999 zł	67	29	3	160
	6000 zł i więcej	74	26		70
	Trudno powiedzieć	38	54	8	139
	Odmowa odpowiedzi	46	45	8	183
Ocena własnych war. mater.	Złe	45	46	9	61
	Średnie	44	48	7	345
	Dobre	56	39	4	660
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	10	83	7	45
	Raz w tygodniu	40	55	5	344
	1–2 razy w miesiącu	48	47	5	138
	Kilka razy w roku	56	36	8	274
	W ogóle nie uczestniczy	73	25	2	245
Poglądy polityczne	Lewica	75	25	1	219
	Centrum	62	34	4	280
	Prawica	37	59	4	390
	Trudno powiedzieć	39	47	14	144

TABELA 3

		Jak Pan(i) sądzi, czy osoby pozostające w stałym związku niebędące małżeństwem powinny mieć prawo do wspólnego opodatkowania z partnerem/partnerką?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		74	17	9	1072
Płeć	Mężczyźni	74	18	7	505
	Kobiety	74	16	10	568
Wiek	18–24 lata	73	22	5	101
	25–34	75	15	9	166
	35–44	78	13	9	209
	45–54	75	16	9	176
	55–64	74	17	9	164
	65 lat i więcej	71	20	9	257
Miejsce zamieszkania	Wieś	67	19	14	442
	Miasto do 19 999	77	17	6	153
	20 000 – 99 999	79	14	7	208
	100 000 – 499 999	82	14	3	151
	500 000 i więcej mieszk.	80	15	5	118
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	69	19	12	150
	Zasadnicze zawodowe	65	17	18	229
	Średnie	76	19	5	375
	Wyższe	82	13	5	318
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	83	14	4	151
	Średni personel, technicy	84	14	2	57
	Pracownicy adm.-biurowi	81	13	6	78
	Pracownicy usług	74	14	12	90
	Robotnicy wykwalifikowani	74	12	14	106
	Robotnicy niewykwalifik.	77	20	3	38
	Rolnicy	54	26	20	39
	Pracujący na własny rach.	78	22		54
	Bezrobotni	63	11	26	19
	Emeryci	70	20	10	301
	Renciści	67	16	17	35
	Uczniowie i studenci	67	23	10	51
	Zajmujący się domem i inni	78	15	7	53
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	81	12	7
spółce właścicieli prywatnych i państwa		81	12	7	118
sekt. pryw. poza rolnict.		76	18	7	294
prywatnym gosp. rolnym		58	21	20	44
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	71	21	8	152
	Od 2000 do 2999 zł	70	20	10	209
	Od 3000 do 3999 zł	82	13	5	156
	Od 4000 do 5999 zł	87	10	3	159
	6000 zł i więcej	83	15	1	70
	Trudno powiedzieć	62	22	16	139
	Odmowa odpowiedzi	71	15	14	188
Ocena własnych war. mater.	Złe	69	19	12	61
	Średnie	68	20	12	347
	Dobre	78	15	7	664
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	46	35	20	46
	Raz w tygodniu	67	21	11	346
	1–2 razy w miesiącu	76	19	5	139
	Kilka razy w roku	76	14	10	274
	W ogóle nie uczestniczy	87	9	4	246
Poglądy polityczne	Lewica	91	7	1	220
	Centrum	81	13	6	283
	Prawica	64	26	10	390
	Trudno powiedzieć	64	17	19	146

TABELA 4

		Jak Pan(i) sądzi, czy osoby pozostające w stałym związku niebędące małżeństwem powinny mieć prawo do objęcia partnera/partnerki ubezpieczeniem zdrowotnym?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		82	13	5	1073
Płeć	Mężczyźni	81	15	5	504
	Kobiety	83	11	6	569
Wiek	18–24 lata	88	12	1	101
	25–34	86	11	4	165
	35–44	83	11	5	209
	45–54	80	14	6	176
	55–64	83	13	4	164
	65 lat i więcej	77	14	9	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	76	16	8	442
	Miasto do 19 999	86	9	6	153
	20 000 – 99 999	85	10	5	209
	100 000 – 499 999	85	13	2	151
	500 000 i więcej mieszk.	90	7	3	118
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	77	13	10	151
	Zasadnicze zawodowe	74	16	9	228
	Średnie	86	12	3	375
	Wyższe	85	11	4	318
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	87	12	2	151
	Średni personel, technicy	87	11	2	57
	Pracownicy adm.-biurowi	88	9	3	78
	Pracownicy usług	81	12	6	89
	Robotnicy wykwalifikowani	87	10	3	106
	Robotnicy niewykwalifik.	77	20	3	38
	Rolnicy	57	27	16	39
	Pracujący na własny rach.	83	14	2	54
	Bezrobotni	84	8	8	19
	Emeryci	77	14	9	302
	Renciści	80	8	12	35
	Uczniowie i studenci	90	8	2	51
	Zajmujący się domem i inni	83	13	4	53
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	84	13	3
spółce właścicieli prywatnych i państwa		88	11	1	117
sekt. pryw. poza rolnict.		85	11	4	294
prywatnym gosp. rolnym		63	23	14	44
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	78	19	3	152
	Od 2000 do 2999 zł	80	14	6	209
	Od 3000 do 3999 zł	85	10	4	156
	Od 4000 do 5999 zł	89	11	0	160
	6000 zł i więcej	87	12	1	70
	Trudno powiedzieć	74	13	12	140
	Odmowa odpowiedzi	82	9	9	187
Ocena własnych war. mater.	Złe	74	15	11	61
	Średnie	77	14	9	349
	Dobre	85	11	3	663
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	47	30	23	46
	Raz w tygodniu	76	16	7	348
	1–2 razy w miesiącu	84	13	3	139
	Kilka razy w roku	87	9	4	274
	W ogóle nie uczestniczy	91	7	2	245
Poglądy polityczne	Lewica	94	6		220
	Centrum	88	10	2	283
	Prawica	73	19	7	391
	Trudno powiedzieć	79	9	13	145

TABELA 5

		Jak Pan(i) sądzi, czy osoby pozostające w stałym związku niebędące małżeństwem powinny mieć prawo do uzyskania informacji o stanie zdrowia partnera/partnerki i podejmowania decyzji związanych z leczeniem?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		91	5	4	1073
Płeć	Mężczyźni	92	6	2	504
	Kobiety	91	4	5	569
Wiek	18–24 lata	94	5	1	101
	25–34	93	4	3	165
	35–44	91	3	6	209
	45–54	91	6	2	176
	55–64	91	6	2	164
	65 lat i więcej	89	7	5	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	88	7	5	441
	Miasto do 19 999	92	4	3	154
	20 000 – 99 999	91	5	3	209
	100 000 – 499 999	94	5	1	151
	500 000 i więcej mieszk.	97	2	1	118
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	88	6	6	151
	Zasadnicze zawodowe	87	7	6	227
	Średnie	92	6	2	376
	Wyższe	95	3	2	318
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	97	3		151
	Średni personel, technicy	97	3		57
	Pracownicy adm.-biurowi	94	3	3	78
	Pracownicy usług	85	8	6	89
	Robotnicy wykwalifikowani	92	5	3	106
	Robotnicy niewykwalifik.	95	2	2	38
	Rolnicy	88	5	7	39
	Pracujący na własny rach.	97	2	1	54
	Bezrobotni	92	3	5	19
	Emeryci	89	7	5	302
	Renciści	85	6	9	35
	Uczniowie i studenci	96	2	2	51
	Zajmujący się domem i inni	80	13	7	53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	93	6	1	154
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	96	2	2	117
	sekt. pryw. poza rolnict.	94	3	2	294
	prywatnym gosp. rolnym	90	4	6	44
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	86	9	4	152
	Od 2000 do 2999 zł	88	7	5	209
	Od 3000 do 3999 zł	97	1	2	156
	Od 4000 do 5999 zł	95	5		160
	6000 zł i więcej	98	2		70
	Trudno powiedzieć	86	6	8	139
	Odmowa odpowiedzi	92	4	4	188
Ocena własnych war. mater.	Złe	85	11	4	61
	Średnie	87	8	6	348
	Dobre	94	3	2	663
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	78	13	9	46
	Raz w tygodniu	88	6	6	347
	1–2 razy w miesiącu	90	8	2	139
	Kilka razy w roku	94	5	2	274
	W ogóle nie uczestniczy	97	2	1	245
Poglądy polityczne	Lewica	100	0		220
	Centrum	93	6	1	283
	Prawica	88	8	4	391
	Trudno powiedzieć	87	4	10	145

TABELA 6

		Jak Pan(i) sądzi, czy osoby pozostające w stałym związku niebędące małżeństwem powinny mieć prawo do pochowania zmarłego partnera/zmarłej partnerki?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		93	4	3	1071
Płeć	Mężczyźni	94	5	1	503
	Kobiety	93	3	4	567
Wiek	18–24 lata	94	5	1	101
	25–34	93	5	2	165
	35–44	96	1	3	209
	45–54	92	5	3	176
	55–64	97	2	1	163
	65 lat i więcej	90	6	4	257
Miejsce zamieszkania	Wieś	92	5	3	441
	Miasto do 19 999	94	3	3	153
	20 000 – 99 999	93	4	3	208
	100 000 – 499 999	95	3	2	150
	500 000 i więcej mieszk.	98	2		118
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	91	6	3	151
	Zasadnicze zawodowe	90	5	5	227
	Średnie	94	4	2	373
	Wyższe	96	2	2	318
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	96	3	1	151
	Średni personel, technicy	97	3		57
	Pracownicy adm.-biurowi	95	2	3	78
	Pracownicy usług	92	2	6	89
	Robotnicy wykwalifikowani	95	3	2	106
	Robotnicy niewykwalifik.	98	2		38
	Rolnicy	96	4		39
	Pracujący na własny rach.	97	2	1	54
	Bezrobotni	89	5	5	19
	Emeryci	92	5	3	300
	Renciści	87	8	5	35
	Uczniowie i studenci	94	4	2	51
	Zajmujący się domem i inni	85	5	11	53
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	96	3	1
spółce właścicieli prywatnych i państwa		98	1	1	117
sekt. pryw. poza rolnict.		95	3	2	294
prywatnym gosp. rolnym		96	4		44
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	91	6	2	152
	Od 2000 do 2999 zł	92	4	4	209
	Od 3000 do 3999 zł	95	4	1	156
	Od 4000 do 5999 zł	95	4	1	159
	6000 zł i więcej	96	3	1	70
	Trudno powiedzieć	91	4	4	139
	Odmowa odpowiedzi	94	1	4	186
Ocena własnych war. mater.	Złe	89	9	2	61
	Średnie	90	5	5	347
	Dobre	96	3	2	663
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	83	9	9	46
	Raz w tygodniu	92	4	4	346
	1–2 razy w miesiącu	95	4	1	138
	Kilka razy w roku	94	4	2	274
	W ogóle nie uczestniczy	97	3	1	245
Poglądy polityczne	Lewica	99	0	1	220
	Centrum	97	3	1	283
	Prawica	91	6	2	389
	Trudno powiedzieć	89	3	7	145

TABELA 7

		Jak Pan(i) sądzi, czy osoby pozostające w stałym związku niebędące małżeństwem powinny mieć prawo do dziedziczenia majątku po zmarłym partnerze/zmarłej partnerce?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		76	15	9	1073
Płeć	Mężczyźni	74	17	8	505
	Kobiety	78	13	9	568
Wiek	18–24 lata	64	25	11	101
	25–34	78	15	8	165
	35–44	77	13	10	209
	45–54	76	15	9	176
	55–64	84	9	8	163
	65 lat i więcej	75	16	9	259
Miejsce zamieszkania	Wieś	71	19	11	442
	Miasto do 19 999	79	13	8	154
	20 000 – 99 999	82	11	7	209
	100 000 – 499 999	79	13	8	150
	500 000 i więcej mieszk.	81	12	8	118
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	75	16	9	151
	Zasadnicze zawodowe	74	17	9	228
	Średnie	74	15	11	375
	Wyższe	81	12	7	318
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	81	14	5	151
	Średni personel, technicy	83	6	11	57
	Pracownicy adm.-biurowi	73	13	14	78
	Pracownicy usług	71	18	11	89
	Robotnicy wykwalifikowani	76	15	8	106
	Robotnicy niewykwalifik.	89	5	5	38
	Rolnicy	71	21	8	39
	Pracujący na własny rach.	78	16	6	54
	Bezrobotni	78	13	8	19
	Emeryci	76	16	9	302
	Renciści	76	8	15	35
	Uczniowie i studenci	64	22	14	51
	Zajmujący się domem i inni	76	18	6	53
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	77	13	10
spółce właścicieli prywatnych i państwa		77	9	14	117
sekt. prywat. poza rolnict.		78	15	7	294
prywatnym gosp. rolnym		71	22	6	44
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	73	21	6	152
	Od 2000 do 2999 zł	74	20	6	209
	Od 3000 do 3999 zł	82	10	8	156
	Od 4000 do 5999 zł	79	16	5	160
	6000 zł i więcej	85	10	4	70
	Trudno powiedzieć	70	13	17	140
	Odmowa odpowiedzi	75	12	13	187
Ocena własnych war. mater.	Złe	74	16	9	61
	Średnie	75	15	10	348
	Dobre	77	15	8	663
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	53	27	20	46
	Raz w tygodniu	74	17	8	348
	1–2 razy w miesiącu	76	17	8	138
	Kilka razy w roku	76	12	12	274
	W ogóle nie uczestniczy	86	10	4	245
Poglądy polityczne	Lewica	89	7	3	220
	Centrum	78	13	9	283
	Prawica	69	22	8	391
	Trudno powiedzieć	74	11	15	145

TABELA 8

		Jak Pan(i) sądzi, czy osoby pozostające w stałym związku niebędące małżeństwem powinny mieć prawo do zasiłku opiekuńczego w przypadku sprawowania opieki nad partnerem/partnerką?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		87	8	5	1073
Płeć	Mężczyźni	84	11	5	504
	Kobiety	90	6	5	569
Wiek	18–24 lata	89	9	2	101
	25–34	87	8	5	165
	35–44	84	9	7	208
	45–54	89	6	5	176
	55–64	91	4	4	164
	65 lat i więcej	84	11	5	259
Miejsce zamieszkania	Wieś	87	7	6	442
	Miasto do 19 999	85	10	5	154
	20 000 – 99 999	87	9	4	208
	100 000 – 499 999	87	9	4	151
	500 000 i więcej mieszk.	90	9	1	118
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	81	13	6	151
	Zasadnicze zawodowe	89	5	5	228
	Średnie	86	10	4	375
	Wyższe	89	6	5	318
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	86	8	6	151
	Średni personel, technicy	91	5	4	57
	Pracownicy adm.-biurowi	90	7	3	78
	Pracownicy usług	87	4	8	88
	Robotnicy wykwalifikowani	89	9	2	106
	Robotnicy niewykwalifik.	86	12	2	38
	Rolnicy	90	5	5	39
	Pracujący na własny rach.	95	2	3	54
	Bezrobotni	83	8	9	19
	Emeryci	85	10	5	303
	Renciści	87	9	4	35
	Uczniowie i studenci	85	10	4	51
	Zajmujący się domem i inni	83	7	10	53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	86	8	6	154
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	92	5	3	117
	sekt. pryw. poza rolnict.	89	6	4	293
	prywatnym gosp. rolnym	89	6	4	44
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	83	15	2	152
	Od 2000 do 2999 zł	85	10	4	209
	Od 3000 do 3999 zł	93	3	4	156
	Od 4000 do 5999 zł	88	9	3	160
	6000 zł i więcej	91	7	1	69
	Trudno powiedzieć	85	6	9	140
	Odmowa odpowiedzi	86	5	9	188
Ocena własnych war. mater.	Złe	84	14	2	61
	Średnie	83	10	7	349
	Dobre	89	7	4	663
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	70	15	15	46
	Raz w tygodniu	86	8	6	348
	1–2 razy w miesiącu	86	10	4	139
	Kilka razy w roku	88	9	4	274
	W ogóle nie uczestniczy	93	5	3	244
Poglądy polityczne	Lewica	96	3	1	220
	Centrum	91	7	3	283
	Prawica	81	14	5	391
	Trudno powiedzieć	86	3	11	145

TABELA 9

		Jak Pan(i) sądzi, czy osoby pozostające w stałym związku niebędące małżeństwem powinny mieć prawo do występowania o rentę rodzinną po zmarłym partnerze/zmarłej partnerce?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		71	20	9	1072
Płeć	Mężczyźni	68	25	7	503
	Kobiety	73	17	10	569
Wiek	18–24 lata	60	30	10	101
	25–34	71	22	7	165
	35–44	73	21	6	208
	45–54	70	20	10	176
	55–64	79	15	6	164
	65 lat i więcej	69	18	13	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	70	20	10	440
	Miasto do 19 999	71	19	10	154
	20 000 – 99 999	76	17	6	209
	100 000 – 499 999	66	24	11	151
	500 000 i więcej mieszk.	72	23	5	118
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	72	16	13	151
	Zasadnicze zawodowe	72	19	8	226
	Średnie	68	23	9	376
	Wyższe	73	20	7	318
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	72	23	6	151
	Średni personel, technicy	79	16	5	57
	Pracownicy adm.-biurowi	77	13	10	78
	Pracownicy usług	71	21	8	89
	Robotnicy wykwalifikowani	68	26	6	104
	Robotnicy niewykwalifik.	76	19	5	38
	Rolnicy	57	31	13	39
	Pracujący na własny rach.	68	23	9	54
	Bezrobotni	74	15	11	19
	Emeryci	72	18	10	302
	Renciści	78	8	14	35
	Uczniowie i studenci	49	38	13	51
	Zajmujący się domem i inni	76	16	8	53
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	73	20	7
spółce właścicieli prywatnych i państwa		76	16	8	116
sekt. pryw. poza rolnict.		70	22	8	294
prywatnym gosp. rolnym		61	31	8	44
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	69	27	4	152
	Od 2000 do 2999 zł	67	21	12	209
	Od 3000 do 3999 zł	83	13	4	156
	Od 4000 do 5999 zł	69	25	5	160
	6000 zł i więcej	74	21	6	70
	Trudno powiedzieć	70	16	14	138
	Odmowa odpowiedzi	68	18	14	188
Ocena własnych war. mater.	Złe	73	23	4	60
	Średnie	67	19	14	348
	Dobre	73	21	7	663
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	41	45	13	46
	Raz w tygodniu	69	22	9	347
	1–2 razy w miesiącu	74	18	8	139
	Kilka razy w roku	71	19	10	273
	W ogóle nie uczestniczy	80	17	4	245
Poglądy polityczne	Lewica	85	10	4	220
	Centrum	72	22	6	283
	Prawica	62	30	8	391
	Trudno powiedzieć	74	8	18	144

TABELA 10

		Jak Pan(i) sądzi, czy osoby pozostające w stałym związku niebędące małżeństwem powinny mieć prawo do przysposobienia dzieci, czyli prawnego uznania dziecka partnera/partnerki za własne?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		74	18	8	1070
Płeć	Mężczyźni	72	23	6	503
	Kobiety	76	15	10	567
Wiek	18–24 lata	75	22	3	101
	25–34	77	13	10	165
	35–44	74	16	10	208
	45–54	73	19	7	175
	55–64	76	19	6	164
	65 lat i więcej	69	21	9	257
Miejsce zamieszkania	Wieś	70	20	10	440
	Miasto do 19 999	78	18	5	153
	20 000 – 99 999	75	17	8	209
	100 000 – 499 999	71	21	7	151
	500 000 i więcej mieszk.	84	11	5	117
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	70	23	7	151
	Zasadnicze zawodowe	72	18	11	226
	Średnie	74	19	7	376
	Wyższe	76	16	8	317
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	75	16	8	151
	Średni personel, technicy	83	14	2	57
	Pracownicy adm.-biurowi	77	15	8	78
	Pracownicy usług	72	19	9	89
	Robotnicy wykwalifikowani	74	18	8	104
	Robotnicy niewykwalifik.	77	16	7	38
	Rolnicy	70	14	15	39
	Pracujący na własny rach.	73	23	4	54
	Bezrobotni	61	20	19	19
	Emeryci	71	22	7	301
	Renciści	72	17	11	35
	Uczniowie i studenci	76	19	5	51
	Zajmujący się domem i inni	77	10	13	53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	74	17	9	153
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	82	15	3	116
	sekt. prywat. poza rolnict.	74	18	7	294
	prywatnym gosp. rolnym	73	17	10	44
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	64	29	7	152
	Od 2000 do 2999 zł	72	21	8	209
	Od 3000 do 3999 zł	81	15	3	156
	Od 4000 do 5999 zł	75	19	5	160
	6000 zł i więcej	84	15	2	70
	Trudno powiedzieć	74	14	12	138
Ocena własnych war. mater.	Odmowa odpowiedzi	71	14	15	186
	Złe	74	21	5	60
	Średnie	70	20	11	348
Udział w prakt. religijnych	Dobre	76	17	7	662
	Kilka razy w tygodniu	60	30	10	45
	Raz w tygodniu	68	23	9	347
	1–2 razy w miesiącu	71	18	11	139
	Kilka razy w roku	77	15	7	273
Poglądy polityczne	W ogóle nie uczestniczy	83	13	4	245
	Lewica	88	8	4	220
	Centrum	79	15	7	283
	Prawica	64	29	7	390
	Trudno powiedzieć	70	14	16	144

TABELA 11

		Jak Pan(i) sądzi, czy osoby pozostające w stałym związku niebędące małżeństwem powinny mieć prawo do wspólnego nazwiska?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		59	31	10	1070
Płeć	Mężczyźni	58	31	10	504
	Kobiety	60	30	10	566
Wiek	18–24 lata	59	36	5	101
	25–34	56	35	9	165
	35–44	61	26	13	208
	45–54	60	31	9	176
	55–64	60	31	9	163
	65 lat i więcej	59	28	13	257
Miejsce zamieszkania	Wieś	57	32	11	441
	Miasto do 19 999	62	30	9	154
	20 000 – 99 999	59	30	12	208
	100 000 – 499 999	60	30	10	150
	500 000 i więcej mieszk.	64	28	8	117
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	60	28	12	150
	Zasadnicze zawodowe	56	33	11	227
	Średnie	58	32	9	376
	Wyższe	62	28	10	317
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	62	29	9	151
	Średni personel, technicy	70	25	5	57
	Pracownicy adm.-biurowi	52	32	16	78
	Pracownicy usług	59	31	11	89
	Robotnicy wykwalifikowani	52	34	14	104
	Robotnicy niewykwalifik.	63	28	9	38
	Rolnicy	56	44		39
	Pracujący na własny rach.	55	34	11	53
	Bezrobotni	51	34	15	19
	Emeryci	60	28	12	301
	Renciści	71	18	11	35
	Uczniowie i studenci	61	36	3	51
	Zajmujący się domem i inni	60	36	4	53
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	54	32	14
spółce właścicieli prywatnych i państwa		63	24	13	116
sekt. pryw. poza rolnict.		59	31	9	293
prywatnym gosp. rolnym		54	46		44
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	58	34	8	152
	Od 2000 do 2999 zł	57	34	9	209
	Od 3000 do 3999 zł	64	27	9	156
	Od 4000 do 5999 zł	66	28	5	160
	6000 zł i więcej	66	29	5	70
	Trudno powiedzieć	56	29	15	138
	Odmowa odpowiedzi	54	30	17	186
Ocena własnych war. mater.	Złe	57	30	13	60
	Średnie	58	30	12	348
	Dobre	60	31	9	662
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	33	40	26	44
	Raz w tygodniu	58	34	8	347
	1–2 razy w miesiącu	61	33	7	139
	Kilka razy w roku	59	28	13	273
	W ogóle nie uczestniczy	67	26	7	245
Poglądy polityczne	Lewica	77	19	3	220
	Centrum	62	27	12	283
	Prawica	51	40	9	389
	Trudno powiedzieć	55	29	16	144